

 <p>Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Midden-Brabant</p>	<p>Postbus 1330 5004 BH Tilburg</p> <p>Tel: 013-5397194</p> <p>samenstelling: Jos Derksen</p>	<h1>54</h1>
--	---	-------------

Berichten uit het SWV VO Midden-Brabant Januari 2012

Een gezond en gelukkig 2012

Namens alle betrokkenen bij SWV VO Midden-Brabant wensen wij u allen een gezond en gelukkig 2012. Wij hopen dat al uw verwachtingen voor uw werk- en privé situatie zullen uitkomen. Wat betreft het SWV VO Midden-Brabant zal vooral de versterking van de zorgstructuur, Passend onderwijs en het nieuwe Samenwerkingsverband Passend onderwijs de aandacht krijgen.

Wat komt aan de orde?

- Hoe word ik... in een nieuw jasje
- Die kant op 2012
- Dienstverleningsovereenkomst Bureau Jeugdzorg – SWV VO Midden-Brabant
- Kwaliteit voorop: Meten is weten in het zorg- en adviesteam
- Veldinitiatief Passend onderwijs Midden-Brabant
- Ouders en Passend onderwijs; brief d.d. 7 december 2011
- Onderwijsconsultenten
- Aantal leerlingen in speciaal onderwijs fors gegroeid
- Trouw schoolprestaties 2011, december 2011
- Boete voor leerlingen die verzuim niet melden
- Bekostiging leerlingen bij deelname voorzieningen
- Zorgleerlingen drinken, blowen en roken aanzienlijk meer
- Leestip 1. Mentor van nu
- Leestip 2. Groothard
- Tiernermoeders over hun toekomst en de AKA Opleiding
- Belangrijke data

Hoe word ik.... In een nieuw jasje

In december 2008 verscheen het boekje 'Hoe word ik....'.

Het is een uitgave van het SWV VO Midden-Brabant (Loes Kraakman, Leny van Grootel en Jos Derksen; Esther van den Borne zorgde voor de vormgeving). Het boekje wil aan leerlingen van groep 7 en 8 en hun ouders een positief beeld schetsen over de vele mogelijkheden die een opleiding in het VMBO biedt. Nogal eens heeft het VMBO te kampen met een negatief imago. Dat is niet terecht en het doet ook geen recht aan de kansen die leerlingen met het VMBO hebben in de samenleving. Met het VMBO als basis stromen leerlingen door naar het MBO en ronden daar hun beroepsopleiding af.

Het boekje had een oplage van 16.000 exemplaren en is de afgelopen jaren verspreid onder leerlingen van de groepen 7 en 8 in het primair onderwijs. In het boekje staan de dromen van 16 leerlingen centraal. Daarbij gaat het soms om een traditioneel beroep, maar een andere keer gaat om een nieuw en vernieuwend beroep.

Al deze droomberoepen kunnen worden waargemaakt met het VMBO en het MBO.

Besloten is om het boekje niet te herdrukken maar verdere verspreiding te laten verlopen via het internet. Met deze link komt u op een speciale pagina over Hoe word ik...

Hier treft u onder de titel 'Hoe word ik...VMBO Wijzer' het hele boekje aan; verder treft u de vier hoofdstukken aan voor iedere sector van het VMBO. Hierin zijn de teksten opgenomen met de dromen van de leerlingen over hun beroepswensen.

Dromen die uit kunnen komen met een opleiding in het VMBO en het MBO!

Ook op die site de handleiding en enkele word documenten voor gebruik in de klas.

<http://www.samenwerkingsverbandvomb.nl/downloadshoewordik.htm>

Er zijn nog enkele boekjes 'Hoe word ik...' beschikbaar. Geïnteresseerden krijgen die gratis toegestuurd. Bestellen via: mfouchier@onderwijsgroep Tilburg.nl

Die kant op 2012

Eind november 2011 verscheen de Die kant op 2012. Het is een traditie voor deze regio dat rond deze tijd voor de ouders en leerlingen van groep 8 een nieuwe Die kant op verschijnt. Het is de onderwijsgids die ouders en leerlingen steun kan bieden bij het verzamelen van informatie. Naast algemene informatie in het eerste gedeelte over het voortgezet onderwijs, de procedure van aanmelding, leerplicht, is een vragenlijst opgenomen die ouders en leerlingen kunnen helpen bij het maken van de juiste keuze. Het tweede deel is de kern van Die kant op en omvat een typering van elke school voor voortgezet speciaal en voortgezet onderwijs uit Tilburg en omgeving.

Via deze link kunt u Die kant op 2012 downloaden:

http://www.bovo-tilburg.nl/assets/files/Die_kant_op_2012_web.pdf

Dienstverleningsovereenkomst Bureau Jeugdzorg – SWV VO Midden-Brabant

Door K2 is net vóór de zomervakantie van 2011, in opdracht van de provincie Noord-Brabant, een onderzoek gedaan naar het functioneren van de Dienstverleningsovereenkomst tussen Bureau Jeugdzorg en het SWV VO Midden-Brabant.

Uit dat onderzoek kwam naar voren dat een groot aantal van de voornemens uit die overeenkomst uitgevoerd zijn. Vooral wordt benadrukt dat daardoor de communicatie tussen Bureau Jeugdzorg en de scholen is verbeterd. In het bijzonder wordt dat ook gerealiseerd door de taakstelling en het werken met vaste contactpersonen van het Bureau Jeugdzorg. K2 geeft ook een aantal aanbevelingen om de communicatie te verbeteren. Vandaar dat de huidige versie van de dienstverleningsovereenkomst nog een tijd van kracht blijft. Deze activiteit vindt plaats in het kader van Jeugdzorg dichterbij Onderwijs en wordt geïnitieerd door de provincie Noord-Brabant.

Kwaliteit voorop: Meten is weten in de zorg- en adviesteams

Voor de tweede keer op rij heeft het SWV VO Midden-Brabant een onderzoek gedaan naar een aantal kwantitatieve aspecten van het reilen en zeilen van de zorg- en adviesteams op de 19 scholen. We weten dat er in functioneren en positionering een aantal verschillen is tussen de diverse teams, maar toch vinden we het belangrijk om met behulp van cijfermateriaal trends te zien en te volgen.

Wij geven alvast enkele opvallende cijfers weer:

- in totaal zijn 742 leerlingen van de 19 scholen uit het SWV VO Midden-Brabant besproken in de zorg- en adviesteams. Het gaat dan om 4,5% van het totaal.
- de jongens zijn met 64% veruit in de meerderheid.
- een meerderheid van 51% van de leerlingen die besproken werden in 2010-2011 is afkomstig uit leerjaar 1 en 2; in 2009-2010 bedroeg dit 55%.
- het merendeel van de besproken leerlingen is afkomstig uit het vmbo.
- voor 41% van de aangemelde leerlingen in 2010-2011 gold dat de sociaal-emotionele problematiek de reden van aanmelding was.
- schoolinterne maatregelen (20%) en schoolmaatschappelijk werk (18%) zijn nog steeds de belangrijkste interventies en adviezen.

Naast deze kwantitatieve gegevens is ook nagegaan wat de scholen gaan doen met de conclusies en adviezen van het Nederlands Jeugdinstituut. In 2010-2011 heeft het NJi een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van het zorg- en adviesteam.

Via deze link kan met het verslag meten is weten downloaden:

<http://www.samenwerkingsverbandvomb.nl/downloadverslag.htm>

Veldinitiatief Passend Onderwijs Midden-Brabant

In november jl. is het besluit genomen om de activiteiten in verband met het Veldinitiatief Passend onderwijs Midden-Brabant te beëindigen. Vanaf 2008 heeft het werkbestuur en de projectleiding gefunctioneerd om de werkzaamheden, in aansluiting op het Veldinitiatief, uit te voeren. Het ging daarbij om de inrichting van een samenwerkingsverband voor leerlingen van 4-18 jaar. Dat was conform de plannen van het ministerie van OCW Passend onderwijs anno 2008. De werkelijkheid en de plannen anno 2011-2012 zijn gewijzigd. Reden voor het werkbestuur Passend onderwijs Midden-Brabant de werkzaamheden formeel te beëindigen. Daarbij wel de kanttekening dat verwacht wordt dat tijdens de inrichting van de nieuwe Samenwerkingsverbanden Passend onderwijs voor 4-12 én voor 12-18 er nog genoeg momenten komen voor afstemming en uitwisseling. Het gaat dan in het bijzonder om gemeenschappelijke onderwerpen als:

positie van ouders en leraren, de trajecten voor indicatie- en zorgtoewijzing, de inzet van expertise, de overgang van het primair- naar het voortgezet onderwijs e.d.

Veel van de middelen van het Veldinitiatief en van de regeling Implementatiemiddelen 2010-2011 zijn ter beschikking gesteld van schoolgebonden Veldinitiatieven om zo scholen in staat te stellen te werken aan de ontwikkeling en versterking van de zorgstructuur. Meer dan 80 scholen voor primair- en voortgezet onderwijs hebben daarvan gebruik gemaakt. Over enkele scholen is een dvd gemaakt waarop de parels Passend onderwijs van deze regio worden gepresenteerd.

Voor het voortgezet onderwijs gaat het om De Vakschool en het Mill-Hillcollege.

Première van de dvd is op dinsdag 31 januari a.s. tijdens het congres: Duurzaam leren.

Op de site: www.passendonderwijsmiddenbrabant.nl kunt u alle verslagen inzien van de veldinitiatieven: een geweldig overzicht van succes en van een zoektocht naar goed onderwijs voor zorgleerlingen!

Ouders en Passend Onderwijs; brief d.d. 7 december 2011

In de laatste brief van het ministerie van OCW van 2011 over Passend onderwijs wordt aandacht gegeven aan het referentiekader, de vorming van de samenwerkingsverbanden en de positie van ouders bij Passend onderwijs.

Hieronder een samenvatting van de passage over ouders en Passend onderwijs.

- a. het wetsvoorstel regelt de plicht dat zowel het samenwerkingsverband als de school informatie moet geven over de voorzieningen voor extra ondersteuning die zij aanbieden.
- b. ouders kunnen met vragen terecht bij het ouderinformatiepunt 5010, Centrum voor Jeugd en Gezin en organisaties als Mee.
- c. ouders kunnen bij ontevredenheid met extra ondersteuning een klacht indienen bij de klachtencommissie van de school.
- d. bij problemen tussen ouders en school kunnen ouders, school en/of de leerling een beroep doen op ondersteuning door een onderwijsconsulent (zie verder).
- e. als ouders het niet eens zijn met een beslissing van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van hun kind tot het (voortgezet) speciaal onderwijs of het speciaal basisonderwijs kunnen zij bezwaar aantekenen bij het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband richt hiervoor een commissie in die adviseert over de ingediende bezwaarschriften. Desgewenst kunnen ouders daarna een procedure starten bij de bestuursrechter.
- f. ouders van een kind met een beperking of een chronische ziekte kunnen bij vermeende ongelijke behandeling in het onderwijs een oordeel vragen aan de Commissie Gelijke Behandeling.

In tegenstelling tot eerdere verzoeken komt er geen landelijke geschillencommissie Passend onderwijs. Het ministerie is ervan overtuigd dat bovenstaande maatregelen toereikend zijn. De tekst van de brief kunt u downloaden via deze link:

<http://tinyurl.com/cll4rjw>

Onderwijsconsulenten

In de brief d.d. 7 december 2011 (zie hiervoor) geeft het ministerie aan dat bij problemen tussen ouders en school alle partijen een beroep kunnen doen op onderwijsconsulenten. Het ministerie is in gesprek met het bestuur van de consulenten om te komen tot een goede positionering bij problemen over toelating en ondersteuning. De Onderwijsconsulenten zijn ingesteld door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) op verzoek van de Tweede Kamer, om ouders/verzorgers en scholen te adviseren en te begeleiden bij onderwijskwesties rond een kind met een handicap, ziekte of stoornis. Het gaat dan om problematiek rond plaatsing, schorsing, verwijdering, besteding van de rugzakgelden of onenigheid over het handelingsplan. Ook proberen onderwijsconsulenten oplossingen te vinden voor kinderen die langdurig thuiszitten zonder uitzicht op een onderwijsplaats. De onderwijsconsulenten voorzien in een behoefte. Dat blijkt uit het jaarlijks groeiende aantal verzoeken om advies en bemiddeling. Ouder- en onderwijsorganisaties, maar ook het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap onderkennen het belang van dit onafhankelijke netwerk. Daarom is de Stichting Ondersteuning Scholen en Ouders (SOSO) opgericht. De Onderwijsconsulenten en het ondersteunend bureau maken per 1 augustus 2009 deel uit van SOSO. Het bestuur van SOSO is aangetreden per 12 februari 2010 en bestaat uit vertegenwoordigers van de volgende ouderorganisaties en sectorbesturen onderwijs: PO-Raad, VO-Raad, MBO-Raad en diverse groeperingen van ouderorganisaties. Meer informatie: Onderwijsconsulenten en SOSO, Postbus 19521, 2500 CM Den Haag. Tel. 070-312 28 87. www.onderwijsconsulenten.nl.

Aantal leerlingen in speciaal onderwijs fors gegroeid

Het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs groeit gestaag. Ondanks het streven van het beleid Passend onderwijs om het aantal leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs te laten dalen en in ieder geval stabiel te laten zijn lukt het niet de groei van leerlingen naar het speciaal onderwijs in te dammen. In het schooljaar 2003-2004 zaten er 54 duizend leerlingen in het speciaal onderwijs, in 2010-2011 waren dat er bijna 69 duizend. Dat blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek. De groei was vooral sterk onder leerlingen met ernstige ontwikkelingsstoornissen in het voortgezet speciaal onderwijs (cluster 4). Dat aantal verdubbelde bijna in diezelfde periode: van ruim 10 duizend naar ruim 19 duizend. De groei van het aantal leerlingen op speciale scholen deed zich vrijwel uitsluitend voor binnen het voortgezet onderwijs: van 20,5 duizend leerlingen in 2003-2004 naar bijna 34,5 duizend in 2010-2011. Binnen het basisonderwijs bleef het aantal leerlingen op speciale scholen nagenoeg constant, met 33,6 duizend leerlingen in 2003-2004 versus 34,4 duizend in 2010-2011. Het betekent dat er nu in het speciaal onderwijs (4-12 jaar) evenveel leerlingen zitten als in het voortgezet speciaal onderwijs (12-18 jaar). De groei wordt natuurlijk ook veroorzaakt door de doorstroom van speciaal onderwijs naar voortgezet speciaal onderwijs. Volgens het CBS is de sterke groei onder meer te wijten aan de betere diagnostische kennis van gedragsproblemen. Het is dus niet per se zo dat steeds meer kinderen gedragsproblemen krijgen, maar het wordt steeds beter mogelijk die problemen vast te stellen en onder te brengen bij een bepaalde stoornis. Het aandeel jongens in het onderwijs voor leerlingen met ernstige ontwikkelingsstoornissen is veel groter dan het aandeel meisjes: 81 procent zijn jongens en 19 procent meisjes. Meer informatie via deze link naar de website van het CBS:
[CBS – Aantal leerlingen speciaal onderwijs](#)

Trouw schoolprestaties; december 2011

Op de pagina's onderwijs van de website van het dagblad Trouw (www.trouw.nl) vindt u de mogelijkheden om door te linken naar de 'schoolprestaties'. Voor de vijftiende keer heeft Trouw een analyse uitgevoerd van de schoolgegevens en komt tot een oordeel.

U kunt de naam van een school voor voortgezet onderwijs intypen en u krijgt de resultaten van het oordeel van Trouw. Direct onder de link naar de schoolprestaties kan men naar de opvoedtest voor ouders en de opvoedtest voor docenten.

Hier de link naar de opvoedtest voor ouders: <http://tinyurl.com/bwytvvy>

Hier de opvoedtoets voor docenten: <http://tinyurl.com/cs4m69n>

Boete voor scholen die verzuim niet melden

Vanaf 1 januari 2012 kan de Inspectie van het Onderwijs een school die de leerplichtwet overtreedt een bestuurlijke boete opleggen. Dit is mogelijk door een wijziging van de Leerplichtwet. Als een leerling niet op school verschijnt moet de school actie ondernemen richting de leerling en zijn ouders en het verzuim melden bij de leerplichtambtenaar. Wanneer een school dit niet doet, dan meldt de leerplichtambtenaar dit bij de inspectie die vervolgens de school een boete kan opleggen.

Via onderstaande link kunt u meer informatie vinden over deze wetwijziging:

<http://tinyurl.com/cszoupv>

Bekostiging leerlingen bij deelname voorzieningen

Kennelijk was er een misverstand over de bekostiging van leerlingen die deelnemen aan voorzieningen als Rebound, Op de Rails en Herstart. Een van de kenmerken van die voorziening is dat de leerlingen ingeschreven blijven op de huidige school voor voortgezet onderwijs. Dat betekent dat die school nog volop de verantwoordelijkheid draagt voor die leerlingen. Het betekent ook dat deze leerlingen nog volledig in aanmerking komen voor de bekostiging van die school. Om dit nogmaals te bevestigen heeft recent een bekendmaking gestaan in de Staatscourant.

Via deze link komt u bij die bekendmaking:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2011-401.pdf>

Zorgleerlingen drinken, blowen en roken aanzienlijk meer

Dat blijkt uit het onderzoek Explore van het Trimbos-instituut en Universiteit Utrecht, gefinancierd door ZonMw. De afgelopen drie jaar ondervroegen onderzoekers van het Trimbos-instituut zo'n 3.000 jongeren van 12 tot en met 18 jaar over hun gebruik van alcohol, tabak en drugs. Jongeren in de jeugdzorg en speciaal onderwijs zijn ontvankelijk voor overmatig middelengebruik, zo blijkt uit de eerste resultaten.

Zo heeft 33 procent van de onderzochte 12- en 13-jarigen in de jeugdzorg al eens gebloed. In het speciaal onderwijs voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen is dat 20 procent. Ter vergelijking: in het regulier onderwijs geldt dat voor slechts 4 procent.

Ook rookt bijna een kwart van deze leeftijdsgroep in de jeugdzorg dagelijks sigaretten.

Buiten de jeugdzorg geldt dat voor maar zo'n 1 procent van de 12- en 13-jarigen.

Er is nog maar weinig bekend over het middelengebruik in de jeugdzorg en speciaal onderwijs in Nederland. En dat terwijl juist de situatie hier erg interessant is.

In Europa behoort Nederland tot de top wanneer het gaat om alcoholgebruik door jongeren. Veel jongeren beginnen al vroeg met alcohol drinken, zo rond hun elfde of twaalfde jaar. Ook drinkt de Nederlandse jeugd relatief veel. Het onderzoek sluit aan bij het beleid van het ministerie van VWS. In het regeerakkoord staan maatregelen die met name kwetsbare jongeren moeten beschermen tegen drugs- en alcoholgebruik en daarmee samenhangend probleemgedrag.

Via deze link kunt u het wetenschappelijk artikel downloaden:

<http://www.springerlink.com/content/j0t28771h8776pu4/fulltext.pdf>

Klik [hier](#) voor voorlichtingsmateriaal van het Trimbos-instituut over alcohol en drugs voor jongeren in risicosettings en hun ouders.

Leestip 1.

Mentor van nu

Klaas Jan Terpstra, Herberd Prinsen. Twin Media, 2011.

Langzaam maar zeker ontstaat er een hele serie met de 'van nu' boeken.

Na Docent van nu en Puber van nu is recent verschenen Mentor van nu; geschreven door Herberd Prinsen en Klaas Jan Terpstra.

De ondertitel van dit boek luidt: de mentor als hart van de leerlingbegeleiding.

Door de auteurs wordt verkend en uitgeschreven welke kennis en vaardigheden er nodig zijn om deze positie waar te maken. In dit boek krijgt de mentor veel informatie over achtergronden, empirische inzichten en praktijkvoorbeelden over de talrijke onderwerpen die hij moet weten over het signaleren en begeleiden van jongeren met problemen.

De visie van de auteurs op begeleiding van jongeren is vooral de synergetische benadering van problemen. Begeleiding van jongeren moet gericht zijn op het versterken van de leerling, op het helpen ontwikkelen van potenties, het ontdekken van de eigen kracht van de leerling. Bij synergie tussen leerling en mentor neemt het rendement van de begeleiding toe. Om die synergie te bereiken zijn de nodige inzichten en vaardigheden gewenst.

Aan de orde komen de volgende onderwerpen:

- begeleidings- en reflectievaardigheden.
- de opgroeiende leerling en de puberteit.
- de relatie met ouders.
- de mentor in de groep.
- de coachende mentor.
- de mentor als teamlid.
- hulp bij specifieke problemen.

Leestip 2

Groothard

Tienermoeders over hun toekomst en de AKA Opleiding.

Publicatie: Kompaan en De Bocht

Enkele jaren geleden is Kompaan en De Bocht in samenwerking met het ROC Tilburg

gestart met een speciale AKA opleiding (arbeidsmarkt gekwalificeerd assistent) voor jonge moeders. Zonder deze speciale aandacht is gebleken dat het voor het grootste deel van deze meisjes niet mogelijk is om school en zorgtaken te combineren. Zij verlaten vroegtijdig school, zonder diploma en zonder toegang tot de arbeidsmarkt. Met grote gevolgen voor henzelf, maar ook voor hun kinderen en daarmee uiteindelijk voor de hele maatschappij. Wij willen deze groep ondersteunen bij het verkrijgen van een beter perspectief op het opbouwen van een zelfstandig leven. In het boek groothard staan prachtige portretten van jonge moeders en hun kinderen en leest u hoe het met hen gaat en hoe zij terugkijken op de AKA-opleiding. De vrouwen vertellen over hun dromen, hun leefomstandigheden en ze vertellen of de opleiding, waar wij met zo veel passie, plezier maar ook volharding, aan werken, voor hen inderdaad een bouwsteen is geweest in een beter leven.

Het boek groothard is te bestellen bij Kompaan en De Bocht en kost € 20,-

Postbus 1013, 5000 JC Tilburg. Telefoon: 013 - 751 12 13

www.kompaanendebocht.nl

Belangrijke data*)

12 januari	Netwerk zorgcoördinatoren
17 januari	Stuurgroep SWV VO Midden-Brabant
17 januari	Bestuur SWV VO Midden-Brabant en bestuur REC Midden-Brabant
19 januari	Bovenschoolse PCL (inleveren 9 januari)
31 januari	Studiedag Duurzaam leren
2 februari	Bovenschoolse PCL (inleveren 18 januari)

*)

De Kleine PCL komt in principe iedere vrijdag bij elkaar.

Deze commissie beslist over de toeleiding van leerlingen naar het Transferium.

Aanmelden voor Kleine PCL kan tot donderdag 12.00 uur.